

SOBOTECKÝ PRAVIDELNÝ LEHCE AVANTGARDNÍ VĚSTNÍK ČÍSLO 2 / 4. 7. 2016 / 18. ROČNÍK

Kocovina

úvodník |18| Tomáš Chaloupecký

Jsem zatím jen sobotecké nedochůdče a sotva roční nasplavenina, přesto si však dovoluji soudit, že stav, ve kterém se do tohoto ročníku Šrámkovy Sobotky *Splav!* probudil, byl zážitkem nepoznaným nejen pro mě. Inu, věc se má tak: z kanálů i jiných zdrojů se na nás valí oznámení ovšech těch slavných soboteckých a šrámkovských výročích a jubileích, o slavnostech a hostech, a jedním z takových výročí, jak jste jistě též zaznamenali, například díky včerejšímu úvodníku, je plnoletost *Splav!u*. Plnoletost je událost v životě jedinečná (ostatně jako jakékoli jiné narozeniny), a proto si zaslouží rádně neřádnou oslavu. I *Splav!* si přihnul (nezaměňovat s jeho redakcí!) a zpil se pod obraz. Probuzení se po takovém zpití zažil každý (já ne), a kdo ne, ten je zažívá dosud. *Splav!* po ránu připomínal pubescenta, který poprvé v životě mohl legálně pít, a tak pil, a to moc. Probudil se v nákupním košíku na balkoně cizího bytu, oblečen do igelitových pytlů a tygrovaného negližé, po celém těle se šrámy a šramky svědčícími o nočních bojích s chodníky a růžovým trním, bez občanky, hotovosti a několika hodin vzpomínek. Zkrátka nevypadal tak, jak jsme ho dosud byli zvyklí vídat, rozhodně nebyl ve stavu, v němž bychom *Splav!* chtěli vídat denně. Budiž nám alespoň útěchou, že jsme nebyli svědky jeho nočního vyvádění, neboť dělal i mnohem horší věci, při nichž a před jejichž následky jej chránilo jen štěstí opilcovo. Odpusťte mu, odpusťte i nám, jeho zákoným opatrovníkům, budeme se teď všichni společnými silami snažit, aby *Splav!* už navždy vypadal tak, jak vypadat má. Již dnes tak vypadá. Vyspal se z kocoviny, převlékl, snad i umyl, je z něj opět ten štíhlý uhlazený elegán. Někdy možná zbytečně přidrzlý, nafoukaný či přechytralý, především však odhadlaný informovat i bavit v kvalitě přinejmenším obvyklé. A chovat se slušně (přiměřeně věku).

Program

9:00 sál spořitelny

Lyrika, její povaha a místo v celku literatury
přednáší PhDr. Pavel Šídák, Ph.D.

11:00 Šrámkův dům

návštěva muzea Fráni Šrámka
provádí Jan Bílek

14:00 zahrada Šrámkova domu

autorské čtení Milana Urzy
vstupné dobrovolné

15:30 dům s pečovatelskou službou

Audiokniha v Českém rozhlasu
pořad s hosty Radioservisu
vstupné dobrovolné

17:00 zahrada Šrámkova domu

autorské čtení Radka Malého
vstupné dobrovolné

19:30 zahrada Šrámkova domu

Děti mezi reprákama a Katarzia
koncert, vstupné 120 Kč

Jídelníček

Oběd:

Bramborová polévka

Znojemská vepřová plec, houskový knedlík

Frankfurtské brambory, kyselá okurka

Večeře:

Hovězí vývar s rýží

Krůtí steak se sýrovou omáčkou, hranolky

Šopský salát s kuřecím řízkem

Za mě dobrý!

60 slov |18| Eva Marková

Režiséru Kačmarčíkovi se do festivalového zahájení podařilo napcpat snad všechna klišé, která si lze se Sobotkou spojit. Sladíme se s lyrikou (červená na plakátu i kšandách), uděláme si bžundu z učitelů, ztupíme umělce z Prahy, na hranici trapnosti vyženeme scénky na téma recitace. Klíč k představení byl od začátku zřejmý, temporytmus dobrý, délka na hranici snesitelnosti. O zbytku píše Vinš.

Zahájeno!

reportáž |18| Ondřej B. Vinš

Byl přítomen loňskému zahajování festivalu, čekal jsem obligátní zpěv sobotecké hymny vestoje. Toho jsem se dočkal, ale zbytek programu byl od minula vlastně dosti odlišný. Ano, sestával hlavně z vystoupení místních mladých umělců (pominu-li formální projev na konci, který oznamoval opravu veřejných záchodků, již jsme mimochodem přijali s nadšením). Oproti tehdejšímu strnulému recitování veršů Fráni Šrámka jsme se dočkali vcelku svěží performance, která s materiélem Splavu sice pracovala, ale vnesla do schématu školního představení čerstvý vzduch. Nejvíce oceňuji tu část, která působivě využívala zvuku trhaného papíru jako doprovodu, což dobře rezonovalo s líčením Šrámkovy válečné zkušenosti v zákopech. Rovněž krátká videa byla dobrým zpestřením. Na druhou stranu pokulhával centrální narativ, který uvozoval program oznámením, že čekáme na umělce z Prahy, tedy *celebrity*. Zprvu vtipný nápad, který ironicky reagoval na českou obsesi cpát všude někoho, kdo se alespoň na vteřinu mihнул v Ulici, se díky neustálému opakování brzy vyprázdnil a sklouzl do trapnosti, kterou měl původně parodovat. Místo na Godota jsme tedy čekali na pražské umělce, a to ve stereotypních vsuvkách – ha, Pražáci jsou asi všichni ve Varech, tak rychle pozveme na pódiump lokální umělce. Vtipné to bylo poprvé, pak už ne, byť znova připomínám, že samotná vystoupení byla dobrá až skvělá. Na konci jsem se však nemohl zbavit dojmu, že potřeba vytyčit opozici my versus Praha (protože v jiných městech dobrí umělci asi nejsou) působila dost násilně.

O inkluzi v soboteckém divadle

barcamp |18| Zuzana Kubišová

Velká část nedělního programu byla věnována aktuálnímu tématu inkluze ve školství. Skutečnost, že téma BarCampu bylo zvoleno už během loňského léta, kdy ještě inkluze nepatřila mezi důležitá téma českých médií, dokazuje, že organizační tým Šrámkovy Sobotky je nadán opravdovým prognostickým duchem. (Doufáme, že mu to vydrží.)

V rámci soboteckého sympozia sice nikdo termín inkluze nijak nedefinoval, nicméně ze znění příspěvků lze předpokládat, že všichni mluvčí inkluzi ve školství chápali jako stav, kdy školy hlavního vzdělávacího proudu přijímají všechny děti bez ohledu na jejich sociální situaci, vyznání, rodinnou konstellaci, postižení, rasu či etnicitu

a vůbec příslušnost k jakýmkoliv skupinám obyvatel, přičemž škola při vzdělávání respektuje individuální potřeby a schopnosti dětí.

Úvodní část BarCampu tvořily jednak obecněji zaměřené příspěvky věnované souvislostem mezi sociálními nerovnostmi a vzděláním (Daniel Prokop), skandinávským zkušenostem s inkluzí (Bohumil Kartous), finančním nákladům inkluze (Jan Wagner), tomu, co to znamená kvalitní škola (Jan Korda), a pak na osobní zkušenosti založený příspěvek manželů Hečkových, o tom, s jakými překážkami se potýkají rodiče dětí s Downovým syndromem, kteří chtějí, aby jejich děti chodily do běžných škol a školek.

Všichni řečníci se shodli, že hlavními problém zavádění inkluze v Česku je jednak celkové podfinancování školství a dále nezvládnutá komunikace se speciálními pedagogy z praktických a speciálních škol. Zatímco v Česku se z této skupiny rekrutují jedni z největších odpůrců inkluze (respektive bojovníků za zachování praktických škol a tedy neposílání jejich současných žáků do škol hlavního proudu), tak když v Norsku probíhala reforma, při které se rušily speciální školy, speciální pedagogové dostali roli expertních pedagogů, čímž byla uznána jejich důležitost a zároveň získali profesní jistotu do budoucna.

Naplněný sál soboteckého divadla si poslechl, že v České republice existuje jedna z nejsilnějších vazeb mezi sociálním postavením rodičů a vzděláním dětí, a dozvěděl se, jak funguje začarovaný kruh mezi chudobou a vzděláním. Zaznělo také, že kvalitní školou je škola, která je otevřená všem dětem z dané spádové oblasti, přičemž každého naučí, co nejvíce je možné, ale neučí nutně všechny všechno – například, když máte na hudební výchově pohromadě děti, které chodí do lidušky, a děti, které se až na hodině dozvědí, že existuje něco jako notový zápis, tak je logické, že každému stanovíte cíle podle jeho aktuálních znalostí, ale přitom se budete snažit každého dovést co nejdál, podle jeho talentu. Lenka a Tomáš Hečkovi pak zdůrazňovali, že diagnóza dítěte neříká nic přesného o tom, jak se k němu chovat a jak ho vzdělávat, neboť každé dítě je individuální a o hendikepovaných dětech stejně jako o běžných dětech platí, že některé jsou nadanější a některé méně.

Doufejme, že v budoucnu se více škol bude řídit příkladem ředitele Kodry, vycházet vstříc dětem jako Anežka Hečková a že žáci a žákyně budou vzdělávacím systémem postupovat podle svých schopností a nikoli podle toho, do jaké rodiny se narodí.

Jak to v druhé půli BarCampu šajnovalo

reportáž |18| Hana Prokšová

Druhá část nedělního BarCampu věnovaného kluzím pokračovala v osvědčené tradici osobních výpovědí a zabloudila i k tématu socializace minorit v rámci vzdělávání, která se ve spojitosti s kluzí a inkluzí běžně neskloňuje.

V prvním poobědním bloku, během nejž mnozí barcampeři a barcampery stihli spát jen hlívou à la guláš nebo vytoužené plísňové kolečko, se představily tři ženy „z praxe“. První byla Olga Kučerová, školní psycholožka, choť šrámkovského guru Radima Kučery a nositelka krásného trička v jednom. Vyjmenovala všechna místa školní interakce, v nichž mohou školní psychologové přebírat roli nárazníku, případně jakéhosi tlumočníka lidského jednání. Zdůraznila, že zákon akce a reakce platí ve vzdělávání stejně jako ve fyzice, takže odpověď na to, proč se žák chová nestandardně, nelze hledat v chování samém, ale v tom, co mu předcházelo. Teorii doplnila poémou o (podle diagnózy) aspergerovském Tomášovi a všech aspektech jeho začleňování do běžné výuky běžné školy v běžném velkoměstě.

Příběh kluka s Aspergerovým syndromem dominoval i druhému vyštoupení mladé gymnaziální učitelky Daniely Halamkové. Příběh smutnější. Příběh, v němž se integrace Honzy ani po dvou letech jeho studia-nestudia a deklarované extrémní snaze celého učitelského sboru nezdařila. Účastníci BarCampu diskutovali, některí možná i vědoucně odsuzovali, že inkluzní happyend se v Honzově případu bohužel nekonal. Vyváženosť témat je největší barcampovskou devízou.

Trio z praxe dynamicky zaklopila odborná asistentka Lucie Trojanová. Vyprávěla o vlastních zkušenostech asistentky a celé to vlastně znělo tak klidně a samozřejmě, že jsem se jistě nejen já nechala očišťovat jejím přístupem ke světu vymykajícímu se normě. Halasní štamgasti, kteří právě pod redakčními okny staví jakékoli odlišnosti ke zdi a střílí po nich prakem zášti, by ji asi nazvali sluníčkářkou. A v tom nejlepším smyslu toho úchylného neologismu by měli pravdu.

Po krátké pauze na čurání a kafe, kterou všem dopřál Josef Šlerka, zazněly ještě dva příspěvky. Hana Mlynářová mluvila o zkušenostech výuky češtiny u dětí, jejichž rodilým jazykem čeština není. Zmínila nespocet fakt, která by nezasvěceného člověka nejspíš ani nenapadla. Třeba že nejvíce nerodilých mluvčích češtiny studuje ze všech stupňů škol na školách vysokých nebo že i status vyučovaných dětí, tj. EU, ne-EU, úplně mimo atd., rozhoduje o výši finančního příspěvku na výuku takového dítěte. Nejjednodušší je integrovat děti bratrů Slováků; ty mohou podle pravidel na všech předmětech vyjma českého jazyka mluvit slovensky. Akorát bych osobně projevila více pesimismu v tom, že by všichni čeští učitelé slovenštině bez problémů rozuměli. Nejčerstvější maso z fakult rozhodně sem tam tápe.

BarCamp uzavřel Petr Jan Vinš z Husitské teologické fakulty Univerzity Karlovy. Doktor teologie mluvící v českém prostředí o potřebě integrovat muslimy prostřednictvím moudrého vzdělávání by asi osazenstvo podredakční pivní zahrádky potěšil ještě méně než zmíněná nadšená asistentka. Škoda, že jeho apel podložený všeckými výzkumy, že radikalizaci muslimů lze primárně předcházet jejich přirozeným začleňováním do společnosti, neslyšel i někdo jiný než ti, co přišli na šedesáté Šrámkově Sobotce barcampovat. Navzdory houževnaté zimě, která se drží ve zdech divadla, to ze sedaček totiž nějak podezřele sluníčkově sálalo.

Každej den nejsem na Šolcárňě

reportáž |18| Tomáš Chaloupecký

Středa, čtvrtek, pátek, sobota a neděle, každej den jsem na Šolcárňě, na Šolcárňě v Sobotce, notoval jsem si minulý rok. Ano, přiznávám, že ne každý tamní pořad se od redakčního týmu *Splavu* dočkal vřelého přijetí, mnohdy jsme se neubránili ani ironii či hejtu, přesto však máme Šolcův statek všichni svým způsobem – každý jiným – rádi. Nemohu proto ani popsat míru svého zděšení, když jsem se při pohledu na program dozvěděl, že se na statku letos odehrává jedna jediná festivalová akce. Tím méně si dokážu představit zděšení těch z vás, kteří jste tuto akci promeškali. „Když jsi nebyl na Šolcárňě, nebyl jsi na Sobotce,“ komentoval by pravděpodobně tuto situaci můj děda. A měl by pravdu.

Onou akcí byla vernisáž obrazů Jaroslava Šámalá ze sbírek manželů Tichých, již úvodním slovem doprovodil majitel statku Jan Samšínák, část suity Karneval zvířat na flétnu a violoncello zahráli Věra a Karel Krejčí. Zatímco hudebnímu doprovodu nemám co vytknout, proslov pana domácího se povedl méně. Ordinérně nás seznámil s Šámalovými životopisnými daty, s vtipem sobě vlastním pověřil několik lidí různými funkcemi, zároveň se ale neubránil zbytečnému vyřizování účtů se spolkem Přátelé Šolcova statku, kterého se mu „konečně podařilo zbavit“. Ať jsou důvody toho rozchodu jakékoliv, i kdyby měl Samšínák sebevětší pravdu, takováto vyjádření při podobných příležitostech jsou nešťastná. Vernisáž pak zakončil odhalením nejnovějšího objektu v zahradě. „Mnozí se obávali, že po odchodu Přátel zaplaví statek kýč. Máme tu již několik soch, tuto jsem ale konečně vybral, zakoupil a dovezl zcela sám,“ řekl a strhl plachtu ze sádrového trpaslíka na pískovcovém podstavci. Vtip, který se při pohledu na sošky koček v oknech a loutky na almarách ukazuje být spíše smutnou a nereflektovanou realitou.

Výstava samotná je umístěna ve stavení a obsahuje několik desítek pastelů zobrazujících převážně krajiny s poli. Šámal je pro Sobotku významný svým sepětím s Českým rájem, mimo to je ovšem jen nikterak výjimečným zástupcem své doby. O něco zajímavěji působí od 1. května probíhající prodejní výstava soch Heriberta Marii Stauba. V lapidáriu si můžete prohlédnout jak jeho kovové abstrakce, tak mírně „strhané“ podobizny slavných osobností. A ano, můžete si je prohlédnout i přesto, že se na Šolcově statku již žádná festivalová akce konat nebude: jednou z nově zřízených funkcí je totiž post průvodkyně, jež vám statek během návštěvních hodin odemkne a ukáže. Nemusíte být na Šolcárňě každej den, alespoň jednou ale za návštěvu stojí. Zkuste se na statek vydat dřív, než se sádrový trpaslík rozhodne vycestovat do světa.

Kdo je mým hrdinou a proč právě Ijáček

letter of love na 60 slov |18| Jiří Feryna

Ijáček je víc než národ. Ijáček je víc než Ferlinghetti. Ijáček je víc než Pú. Ijáček je víc než Kolčavice. Ijáček je víc než medík. Ijáček je víc než ocásek. Ijáček stvořil Kryšťufka Robina, nebe, zemi, člověka. Ijáček má narozeniny a je skleslý. Ijáček má rád bodláčí. Ijáček si nechává ocásek přibíjet hřebíkem. Ijáček je Sartre dolních deseti milionů.

Blues pro Ferlinghettihho, banjo a valchu

reportáž |18| Ondřej B. Vinš

Poetické odpoledne, které slibovalo představení o medvídkově Pú a hudební pásmo poezie Lawrence Ferlinghettihho, upoutalo mou pozornost na první pohled. Jsa čtenářem beatnické literatury, zvolil jsem si druhou část programu. A těsil se. A taky se trochu bál. Zhudebněná poezie může být totiž dost dobrá (příkladem budiž česká skupina Hm...), nebo taky nemusí. Trio skládající se z dvou kytaristů a zpěvačky mé obavy brzy naplnilo. Nemůžu rozhodně říct, že by kytaristé hráli špatně. Naopak, na bluegrassový festival

by zapadli skvěle. Stylizace Ferlinghettiho poezie do blues vlastně taky není od věci, určité podtóny v jeho básních jistě najdeme. Celkový obraz však připomínal čundr country show, kde chyběl už jen kožený stetson. Poněkud patetická recitace doprovázená tklivými melodiemi Led Zeppelin nebo Johna Lennona postrádala jakoukoliv syrovost a drásavost předlohy. Existenciální motivika a přítomnost smrti byla sice naznačena v úvodních básních, v dominantním patosu ale zapadla. O trochu lépe na tom byl motiv volnosti, reprezentovaný básněmi o tulácích, pásmo jako celek to ovšem nezachránilo. Ferlinghetti byl vykosten, uhlazen a zbaven všeho původního.

Hitparáda v kostele

reportáž |18| Jan Henyš

Včera v pět hodin se rozechvěl chladný jednolodní prostor kostela zasvěceného Maří Magdaléně zvukem koncertu věhlasného varhaníka Aleše Bárty a prvního trumpetisty České filharmonie Miroslava Kejmara. Varhany, schopné naplnit kostel od červeného koberce až po nejvyšší bod železobetonové klenby, tak získaly nového společníka, se kterým se mohly podělit o břemeno sólové hry. Díky variabilitě rejstříků tak koncert nabídlo varhany dvojí. Jedny varhany temně a subtilně zněly pod zvukem trumpty, který se z melasovitě táhnoucích tónů občas prořízl na povrch, aby se třpytnul ve vitrážových oknech a znova zmizel pod hladinu. Druhé varhany se snažily obejmout vše, co jejich zvuku stálo v cestě a majestátně se odrážely od šijí posluchačů a posluchaček v dřevěných lavicích a barokně kudrnatého oltáře, který se před nimi vypínal, obletován betonovými sochami andělů. Ač byli oba hudebníci suverénní svými formálně vycizelovanými projekty, koncertu ubrali na kvalitě výběrem skladeb. Ten byl totiž značně nepřekvapivý. Prakticky jej tvořila TOP desítka hitparády rádia baroko, ve které se na první příčce stále drží Bach se svou Tokátou a fugou d moll. Už tři sta let. (Albinoni to se svým Adagiem může zkusit znova za týden.) Výjimky tvořily Lisztova Weimars Volkslied a Widorova Tokáta F dur, které působily v rámci koncertu poněkud cize. Naopak Schubertova verze Ave Maria už jen doplnila plejádu varhanních evergreenů, díky kterým si návštěvníci a návštěvnice mohli otírat slzy dojetí vytištěným programem, který dostali před koncertem, aby věděli, kdy už můžou tleskat.

Varhany z nebe a trumpeteta z pekla

hejt |18| Zdeněk Ježek

Do kostela na koncerty duchovní hudby chodím rád. Pěkně to tam voní, vevnitř bývá chládek a obvykle tam hrajou dobrý kapely. Možná by sice mohla dostať větší prostor vlastní tvorba, ať to není pořád jen revival, ale jak vám řekne každá slušná zábavovka: „Lidi to tak chtej!“

Koncert varhaníka Aleše Bárty a trumpetisty Miroslava Kejmara sliboval mnohé. Oba dva jsou už starí bardí se spoustou zkušeností, kteří se neroztržou trémou před plným kostelem, ani nebudou v průběhu zrychlovat, aby to už měli za sebou. Kdyby měl být jejich koncert vystižen jednou větou, mohla by znít „Bylo to skvělé, ale bolelo to.“

Benediktus de Spinoza k předmluvě ke čtvrté knize Etiky říká, že „melancholikovi je hudba dobrem, pro člověka plného žalu je zlem“. Včera odpoledne byla očividně jedna část mé osobnosti melancholická, zátmco druhá byla plná žalu, jinak si nelze vysvětlit tu velkou radost, ale zároveň fyzickou bolest, která se mě v průběhu koncertu zmocňovala.

Nejprve k tomu skvělému – varhany jsou prostě dokonalý nástroj, který dokáže kostelní prostor přetvořit v emocemi nabité lyrickou oázu bezčasí. Dvě třetiny času se tak mohl posluchač jen blaženě dívat na oltář a nechat do sebe pronikat vibrace tónů přicházejících shůry. Jednou za čas se k varhanám přidal i druhý nástroj a nebeskou blaženosť změnil v infernální muka.

Miroslav Kejmar při příležitosti oslavy svých pětasedmdesátin vytáhl doma ze skříně tu nejmenší trumpetu, kterou našel; její pronikavý zvuk připomínal polnice sedmi andělů v Apokalypse. Dokud zněla potichu, vytvářela spolu s varhanami příjemný souzvuk, jakmile však došlo na

mezzoforte, započalo trápení. Ne že by snad největší ze soboteckých trumpetistů hrál falešně nebo mimo rytmus, jen se každý tón vy-cházející z nástroje nelítostně zařezával do těla nebohého posluchače!

Nemyslím si, že bych měl příliš citlivá ouška, léta věrnosti punkovému mainstreamu mě v mnohem zocelila. I ty nejtvrďší hardcorové kapely by však zbledly závistí, když Kejmar Zahraje forte. V hlavě potom hučí a píská, radost z hudby je potlačena ukrutným bolehlavem, kterému nelze uniknout. Možná by to venku před kostelem bylo lepší, nevím. Odvahu utéci jsem nenašel, tak mi jen nezbývá doufat, že slovutný hudebník příště přijde s pozounem. Nebo třeba s lesním rohem.

Politická groteska

glosa |18| Nicol Škvarová

Kdybych na inscenaci Valdštejn kukských/prážských Geisslers psala kritiku/recenzi, vzala bych si poučenou historickou monografiu o Albrechtovi z Valdštejna a rozebírala bych interpretace momentů z Valdštejnova politického života. Ale protože píšu alibisticky glosu, bezprostředně po představení, dělat to nebudu. Otevřeně přiznávám, že historický background jsem čerpala hodinu před začátkem z Wikipedie. Na základce jsme se to možná učili. Ale nemusím asi předpokládat, že na tom bude většinová část publiku lépe. Jenomže Geisslers nejde o pouhý výklad dějin, nepotřebují poučovat o tom, co bychom měli znát. Ani jim nejde o pouhé předvedení textu (první drama, které se zabývá Valdštejnem osudem, Tragédie Albrechta z Valdštejna od Henryho Glaphorna z roku 1640). Vždy (mohu-li mluvit za ty inscenace, které jsem viděla) je to živý, moderním divadelním jazykem hovořící scénický tvar. A že inscenují barokní texty? No a? Není to rekonstrukce, je to divadlo.

Barokní je to v principu. Ve Valdštejnovi se prolínají dvě kontrastní roviny. Politika a hospoda. Valdštejnův politický vzestup a pád versus štamgasti v hospodě. Příběh o sebevědomém mladíkovi, který se přes mrtvoly dostává v politice výš a výš, což se samozřejmě neodpouští a nedělá. A proti tomu nový štamgast v hospodě, který zavádí hospodské Ferdě (nebo tedy císař Ferdinand II.) nové pořádky a chce pít i přes za-víračku. Ani hospodská, ani císař nedovolí žádné odchylky, žádné rebelie. Valdštejna nelze znormalizovat, tak ho raději propíchnout. A ostatní? Kam vítr, tam plášť, ochotně přijmou na začátku nové pivo Ferdinand (předtím byl Matyáš), remčání je zapovězeno a potíráno. Brzo pochopí, na čí straně je bezpečnější stát. Jo, a aby toho barokního principu nebylo málo, vtírá se třetí rovina. Rozhlasový přenos debaty s historiky nad Valdštejnem osobností a jeho politickými činy. Taková light, intelektuální verze hospodsko-politické diskuse.

V onom barokním, groteskním prolínání mě inscenace baví nejvíce. V těch „historických personifikacích“. Není to pitomé, našroubované, je to vtipné (na můj vkus možná občas až moc, na druhou stranu, vtipnost až do trapnosti může být záměrná). Třeba když hospodu okupuje švédská diva, která všechny zpije do němoto. Paralela se Švédskou válkou během té Třicetileté zjevná. Hospodská i císař smutní, s divou je štamgasty doslova vyjebáno = Gustav II. Adolf padl. Mohla bych vytknout zadrhující temporytmus a občasné zdání jakési bezradnosti, rozpačitosti, nejasnosti. Také bych mohla pokračovat v rozkrývání barokně-moderní diverzity. Ale možná je čas jít spát... a nebo není? (citace z Magdalény lascivní a kajícné, to už jste viděli?)

GEISSLERS HOFCOMOEDIANTEM – VALDŠTEJN

Hospodsko-šarvátkové politikum

Scénář a režie Petr Hašek, dramaturgie Jakub Maksymov, scéna a kostýmy Jitka Nejedlá, hudba Zdeněk Dočkal, premiéra 20. 4. 2014.

O Polednici a jejích bratrech

nerecenze |18| Tomáš Chaloupecký

Nemám rád horory. Nemám je rád opravdu hodně. Nevidím moc důvodů, proč je sledovat. Zpravidla to nejsou filmy, pominu-li několik Hitchcockových a hitchcockovských, a nevím, proč se dobrovolně bát, když je svět plný skutečných nástrah (chemtrails, hrábě schované v neposekané trávě, pecky v melounu). Přes to všechno si ale myslím, že Polednice je dobrý a především důležitý film. Dobrý přinejmenším na poměry žánru, důležitý pro celou českou kinematografiю.

Ta byla v posledních mnoha letech schopna jen lokálně úspěšné produkce, nejvíce filmů – či alespoň ty nejznámější – se řadilo do pseudožánru typu tragikomedie, pohádkomedie či product placementová komedie, a když už se objevil ojedinělý mladý a silný tvůrce, zpravidla záhy zapadl či upadl. Ani nejznámější a odborný i poučený publikem nejopěvovanější tvůrci nedokázali přesáhnout provinční rozmezí.

V posledních dvou letech se objevilo několik silných debutů, které tuto hranici, zdá se, překračují, případně dávají naději, že by ji jejich tvůrci v budoucnu překročit mohli. Témoto filmy jsou určitě Schmitke, Kobry a užovky, Gangster Ka, Já, Olga Hepnarová, Rodinný film, Pojedeme k moři a také včerejší Polednice. Ne každý z těchto filmů se povedl bezchybně, ukazují však cestu ven z žánrové rozbředlosti českého filmu. Snaží se pohybovat v rámci jednoho konkrétního žánru, případně žánrové hranice narušovat, avšak přesně a cíleně, nikoliv chaoticky a nahodile. Z množství nastupujících tvůrců by se mohlo zdát, že stojíme na prahu jakési nové nové vlny. Mnohem spíše jsme ale svědky normalizace. Nové možná tak vlnky.

LyriXXXa

lyrika neliterární |18| Jiří Feryna

Rubrika Lyrika neliterární pokračuje zkoumáním podob lyriky mimo literaturu, mimo psaný text. Článek s názvem LyriXXXa se zaměřuje na velmi specifické odvětví umění – pornografii.

Po epoše studu, skrývání a zatajování zájmu o ni, po popírání jejího sledování a vlastnictví nastává epocha, v níž se pornu daří tak dobře, že se v rámci jeho scény vydělí scéna alternativní. V posledním době je řeč nejvíce o projektu Four Chambers, který naprostě rozbíjí vše, nač by mohl být běžný divák porna zvyklý. Klasické schéma „narrativ – koitus – narrativ“, které je navíc běžně modifikováno neustálým přeskakováním pro diváka zbytečných scén, zde rozhodně nenajdete.

Připomělé příběhy stopařek, instalatérů, policistek, učitelek (které se navíc podílejí na potvrzování objektivujících stereotypů) nemají v produkci Four Chambers místo. Ještě aby měly – v případě Four Chambers nejde o pornografický průmysl, ale o svébytné umění.

To samozřejmě vyžaduje průpravu a talent, cit pro obraz a kompozici. Cílem tedy není „prostě natočit soulož“, která je nadto – včetně orgasmů – mimořádně miserabní zahraná, ale vytvořit koitu takovou atmosféru, že k němu fakticky ani dojít nemusí. Tým Four Chambers k tomu využívá

hned několika nástrojů – fascinujícího smyslu pro detail, hry povětšinou kontrastních barev, atypických kostýmů, soundtracků, které by slušely lecjakému intelektuálnímu artovému filmu, a volbou herců a hereček.

Nezůstává také jen u nahého těla. Na své si tak přijdou lidé s nejrůznějšími fetiši a zálibami. Kdo ale očekává, že půjde o prosté ukolení nad danou věcí, je na velkém omylu – tvůrčí crew si bere na mušku i tyto drobnosti; například v klipu Ecdysis tak můžeme vidět herečku zabalenou do punčoch, které na sobě pomalu, velice pomalu natrhává, což kamera detailně snímá. Klip The Fall se zase

neobejde bez hlavonožcích chapadel – opět ale nejde o japonský „tentacle bizár“. Koity-nekoity se odehrávají na rozmanitých místech – od klasiky v podobě ložnice až po tovární halu.

Skončil jsem s laciným discem à la sedmdesátá léta ve východním Německu, skončil jsem s klišovitými scénáři, upoceností a výkřiky, jež hranou afektovaností připomínají ty nejpodprůměrnější ochotníky. U Four Chambers se nehledí na děj, ale na obraz – na obraz tvořený režiséry-básníky. Ať žije lyriXXXa!

#jsemoulicnizivel

nad Splavem |18| Jiří Feryna

Než přijde čas na intimní a pohříchu naivistickou milostno-erotickou lyriku, je nutno připomenout angažovanou, resp. aktivistickou rovinu Splavu. Konkrétně se jedná o báseň Ulice, v níž jako by člověk pohledal dnešní antiestablishmentistické tendence mladých aktivistů a aktivistek. Již první verš, totiž „my přišli k ní, když nejvíc divočila“, napovídá, že nepůjde o líčení poklidného pouličního života, nýbrž o vřavu barikád. Třetí verš, značící absolutní věrnost a odevzdanost revoluci, („my opustili pastýřský svůj tichý stan“) v kombinaci s veršem druhým („by na bronzu řáder svých nás krotké skryla“) odkrývá takřka až mateřské přijetí hrdinů a hrdinek proletariátu, zanechavších každodenní práce, a bezmeznou víru v lepší zítřek. Ne nadarmo na Šramka navazuje vojín Jasánek: „My odhodili frézy...“

Druhá sloka, jež co do barvitosti a zvukomalby vyobrazuje rušný život ulice, v níž se vrší barikády z nábytku proletariátu, z pracovních stolků budoucích vůdců, z židliček tehdejších proletářských nejmenších.

Identity těch, kteří dodávají matérii a sílu revoluce, pak Šramek rozvíjí ve sloce třetí a poslední: kupci, lovci, potápěči, lidé pastevčí...

Pletou biče a věnce, a protože nemají spolehlivého vůdce, mumlají babylonskou řečí. Čas revoluce ještě nenastal, ale cosi je cítit ve vzduchu a cítí to každý. Každý podléhá mamu změn a vizím lepšího zítřka. Každý se již vidí, jak nese prapor revoluce, jak bude později opěvován Panwerichem v propagandistické pohádce.

Báseň Ulice však nezůstává ukotvena v čase a prostoru, obojím cestuje vpravdě internacionálně. Věřím, že nejsem sám, kdo nejednou při jejím čtení pomyslel, jaké by to bylo, kdyby více básníků a básnířek věnovalo svou tvorbu revoluci. Již vzhůru, Šramci této země. Již vzhůru všichni, jež apoliticko poetický čas devadesátých let zhnět!

Nad dobovým přijetím Šramkova Splavu

hyzdorie |18| Jan Smolka

Čteme-li texty o kvalitách Šramkova *Splavu*, jež vznikly v nedávné době, nacházíme soudy bezvýhradně pozitivní. Tu klišovité, protože „Šramka přece chválíme“, tu opsané z příruček, tu upřímně dojaté a prožité. Až by nás to mohlo dovést k představě, že před sto lety tomu nebylo jinak... Získala ale nová Šramkova sbírka i tehdy tak jednoznačně kladné ohlasy? Připravili jsme pro vás několik reflexí v té podobě, jak je přinesl koncem roku 1916 a začátkem roku 1917 dobový tisk. Pouze ty texty, které se délkou vymykají možnostem *Splavu*, zde vydáme krácené a plné znění najdete i s ostatními texty na stránkách www.splav.cz.

Už ze jmen autorů, která se v těchto místech postupně objeví, je vidět, že šlo o literární počin, kterému byla přikládána značná váha. Vezměte si tedy ve stojánu brožuru s obsahem prvního vydání *Splavu*, přiložte recenzi, čtěte a sudte sami. Pro dnešek můžete svůj názor porovnat s úsudkem Eduarda Basse, tak jak ho 18. září 1916 publikoval v deníku *Nová doba*.

Pražská kronika.

Z Prahy, 17. září. (Pův. dopis).

Leží tu přede mnou Šrámekův „Splav“, svítí svou stříbrně bílou barvou a dráždí ke glosám. Již dávno nevyvolala kniha ve mně tolik různých dojmů a úvah, jako tato sbírka třiceti lyrických básní, neobsáhlá žeň řady dlouhých let. Jedno z nejlepších jejích piec, „Advent“, vyšel ještě v Neumannových „Šibenickách“ a od té doby mimo sešit vojenských písniček nevydal knihy básní. Nevelká je tedy tato žeň rozsahem, ale jaká je za to její hodnota! Máme autory, kteří rok co rok předloží čtenářstvu mnohoarchovou knihu veršů, ale kolik těch básní možno číst po pěti, deseti letech, aby z nich ještě sálal svěží silou horký dech tvůrcí chvíle? A žije tu mezi námi na př. Karel Toman. Po dlouhé měsíce zvučí mu v duši rythmus a melodie, v nesčetných nocích spájí a kuje slova a věty a rýmy, nečistou rudu taví, kov vytepává, leští, ciseluje, až jednoho dne je všechno vyrovnané, hrubý materiál řeči se rozvlnil kýženým spádem, pod proudem slov se chvěje vášeň melodie a báseň jako dokonalé dílo, kde ničím nelze již hnouti, je hotova a dokončena.

Není takových knížek mnoho, ale kdykoliv je rozevřete, kouzelná vlna zachvátí vaše city a nese je po zpěněných hřebenech v opojné kraje čarovených dalek. Takovou knihou je i „Splav“. A je to podivuhodná píseň, jež zaznívá s jejich stránek. Krásný je svět, krásný je život, ale je to nekonečná krása takové síly, že v člověku tají se dech a teskno je mu ze vší té krásy. Jsou takové velebné večery v přírodě, že v božském podivu sepneš jen ruce k modlitbě, zatoužíš splynouti s travinou jako s hvězdami, cítíš však marnost své touhy a šeptáš jen oddaná slova podivu, pokory, lásky a stesku. A pak nejsou to už jen večery: kamkoli nahlédneš v hlubiny přírody i v hlubiny srdcí, všude je posvátné dění, všude je cosi velkého, božského, věčného. A takovou oddanou i melancholickou modlitbou k svatosti života jsou všechny verše Šrámkovy. Nejstarší z nich zazvoní lidovou písničkou, jsou prostinké formou a jen zdůrazněné opakování zdánlivě obyčejné věty otvírá náhle výhled do tragiky jejich obsahu. Ale čím pozdější, tím plnější, těžší a vonnější jsou květy Šrámkovy. Tančící daktyly náhle se tajemně uvolní v trochej, úměrná skladba rýmovaných rádků náhle je přervána tragicky stručným veršem. Forma se komplikuje a pojednou uslyšíme v „Milenci“ baladickou intonaci, jakých jsme zřídka jen v Čechách zaslechli:

Stáh' v čelo širák, v rukávu ukryl nůž,
koho šel zabít, to věděl jeho nůž,
šel zprva rychle, pak trochu zvolnil běh
a ruce zamnul: duši, tu si bože nech
o tělo já se postarám už...

Ale něha Šrámkova srdce v zápetí tryská z pochmurné tóniny: „Dušinku její, bože, přívítej mile, navoň jí vlásky, ustroj v halenky bílé, na rty jí píseň vlož, perličku jasnou, učiň ji skřivánkem, poslící spasnou, by těšila zabloudilé...« A závěr? Osud poručil zavraždit; pokorný, oddaný, milující poslechne: „Snad bloudím též. Amen — — Tichoučkou rukou rozhrnu houští, v němž slavíci tlukou, uvidím, vzkříknu uvidím, vyběhnu, na sedm krásných mečů nalehnu — — pak touhle zabiju rukou...«

A tak by se chtělo jen citovati báseň za básní, všechny ty něžné a jemné portréty báby, tet, děcka, dívky, čtrnáctiletého hocha, těhotné ženy, milence, zrazeného muže, vojáka v poli. Chtěl bych ukázat všechnu tu uměnou a kouzelnou hudebnost, jako je v první sloce „Sobotního večera“: Šel s kravami v posledním stádu, dudy, zvon byl jeho hlas, ty dívko u studny ho slyšelas, a okov crčící ti zpíval jako on, dudy, zvon.

A chtěl bych především citovat jeho „Cestu z bojiště“, kde se zas vrací první a základní ton lidský citového vzrušení. Leč nutno shrnouti: Ve Šrámkově máme dnes velikého básníka, vzácně českého, vzácně ryzího, vzácně vyspělého.

Ale tu počínají se další úvahy. Šrámek není autorem exklusivního kroužku uměleckých pozívačů, Šrámek je básníkem všech cítících, trpících a milujících. A tém všem, nejširším kruhům lidovým, měla by být přístupna jeho kniha, jíž promluvil po tak dlouhém odmlčení se. Uznáváme, že nádherná výprava ospravedlňuje cenu 15 korun; ale je tento přepych účelným, logickým a oprávněným zrovna u autora, jako je Šrámek? Nebylo pravou povinností uspořádat alespoň dvojí vydání, jedno pro ty, kdož milují vrcholnou dokonalost všeho materiálu a jedno pro ty, kdož lační aspoň po obsahu? Duch knihy jde přece přede vším a z jeho hlediska nutno nejdříve uvažovatí při

každé edici. A že i knihy za přístupné ceny mohou mít esteticky dobrou výpravu, prokázal nám nakladatel „Splavu“ již mnohokráte. Nejen o teorii, jak vydávat knihy vůbec, lze přemýšlet nad touto knízkou.

I sama její úprava dá popud k úvahám. Borového „Zlatokvět“ chce vytvořiti po stránce knižní techniky „vzorné ukázky současného knižního umění, umělecko-řemeslná díla...« Je tu tedy prvním předpokladem, aby umělci knihu upravující ovládali svou věc i po stránce řemeslné. A tu je nutna především dlouholetá praxe, jež teprve naučí umělce znáti všechny záludnosti materiálu, jimž nutno se vyhnouti. Zdeněk Kratochvíl ještě té praxe nemá. Jednotlivosti jeho úpravy, předsádku, titulní list a frontispice, iniciálky jsou výtvary velmi jemného smyslu grafického, ale po stránce řemeslné neujde vám, že sazba vybíhá místy příliš k dolnímu okraji, že červeň iniciál je příliš sytá na průhlednost tohoto papíru, takže prosvítají a ruší dojem stránky. Každý umělec musí prodělat tyto zkušenosti a je lépe, vyzkouší-li se na knihách menšího významu, než dopustí-li se nemilých chyb u díla, jež má být úpravy vzorné a na něž se klade přísnější měřítko. (Nová doba, orgán lidu pracujícího, 18. 9. 1916)

Poezie, tradice a cynismus

analytikovo okénko |18| Eva Marková

Se Šrámkovou Sobotkou se dozajista pojí spousta tradic – ale kde se vzaly?

A jsou to opravdu tradice, anebo se na Sobotce spíš projevuje snaha je zakládat a budovat úměrně společenské situaci? Při pohledu na články zveřejněné v *Rudém právu* v letech 1957, 1965, 1968 a 1978 se objeví tři téma, k nimž se organizátoři i komentátoři festivalu neustále vrací.

Rudé právo jako celonárodní deník, který určoval názorový diskurs své doby, chtělo také spoluvtvářet oficiální obraz Šrámkovy Sobotky. Z hlediska pojednávaného tématu je pozoruhodný především první článek informující o vzniku festivalu a jeho ideovém záměru: Sobotka má být od nynějška místem, kde se bude potkávat divadlo, film a recitace s dílem Fráni Šramka (a Václava Šolce), organizují se semináře i literární vycházky. Jak nám oznamuje autor skrývající se pod šifrou š.: „Rodné město básníkovo tak v jiné formě obnovuje slavnou kulturní tradici, kterou zde sám Fráňa Šramek založil.“ Ať už se jedná jen o autorovu stylistickou neobratnost či nikoli, jasné se tu vyjevuje jedna z tendencí, které budou již nastálo se Šrámkovou Sobotkou spojeny: slavná kulturní tradice se neobhajuje, ale konstataje.

Téměř o deset let později, roku 1965, Marie Bekerová konstataje, že Sobotka nikdy nebyla „v pravém slova smyslu ani festivalem, ani přehlídkou nebo soutěží. Na rozdíl od dalších kulturních akcí, spojených se jmény básníků, měla svůj osobitý kulturní a především pracovní ráz. Každým rokem se sem sjížděli především učitelé na semináře o uměleckém přednesu, o kultuře rodné řeči, o estetické výchově mládeže. Hovořilo se vždy o tématech velmi aktuálních. A to je správné, protože památku básníka neuchováme tím, že budeme donekonečna recitovat jeho verše, ale rozhodně spíše tím, když město spojené s jeho jménem bude ve středu současné kulturní problematiky.“ Narázela tak mj. na polemiku, kterou tehdy otevřela *Mladá fronta* a v níž se ptala, má-li vlastně vůbec smysl pořádat festival, jehož ústředním tématem je recitace, potažmo rétorika. Naprosto s autorkou souhlasím v tom, že jen recitací básníka nezpřítomníme, trochu mne však mrzí, že její úvaha nad vlastním tématem festivalu de facto končí konstatováním, že řečnický má být především strízlivé – „strízlivost ovšem může mít v sobě i poezii!“ Ačkoli tak odmítá prvoplánový patos (což je jí jistě ku cti), zůstává Bekerová poplatná dobovému a vlastně i festivalovému diskursu: dovolává se poezie jako efemérní, blíže nedefinované hodnoty, aby skončila konstatováním, že „i nevlastní sestry jako poezie a řečnický mohou žít v dobrých rodinných vztazích“.

V letech 1968 a 1978 se v *Rudém právu* tematizuje především vztah divadla, poezie a řeči – ostatně seminář věnovaný recitaci a výchovné dramatice existuje na Sobotce už od r. 1961. Takových seminářů, jsou-li kvalitně vedeny, není nikdy dost, problematická je však právě ona kvalita... Ladislav Kapek se dovolává (i když implicitně) oné efemérní poetičnosti, když konstatuje, že návštěvníci Šrámkovy Sobotky už svou účastí „vítězí nad cynickým vztahem k mateřstině“, podobně vyznívá i o deset let starší argumentace autora skrývajícího se pod šifrou JN. Čtemeli taková konstatování dnes, vkrádá se otázka, jsou-li cynismus a iro-

nie projevující se v jazyce jevem negativním a na Sobotku nepatřícím, anebo je lze vnímat důkaz o životaschopnosti řeči, resp. poezie. Zdá se tedy, že sobotecké kulturní tradice nacházejí svůj původ v poezii Šrámkově a Šolcově (zarytě se však mlcí o K. V. Raisovi, který v Sobotce napsal *Zapadlé vlastence*) a má-li být jejich odkaz zachován, musí se tak dít bez patosu a cynismu, čemuž mají napomáhat mj. festivalové semináře a přednášky. Nejsou to tvrzení nepolemická a nutno zdůraznit, že je odečítáme z oficiálního předlistopadového tisku. Zároveň je však dobré mít na paměti, že tyto teze působí poněkud traskavě i dnes a nacházejí jak své zastánce, tak své odpůrce. Nakolik byly přítomné v tisku polistopadovém, dočtete se v některém z příštích *Splav!ů*.

Zdroj: výběrová bibliografie zpracovaná roku 1986 okresní knihovnou v Jičíně.

Bibliografie (řazeno chronologicky):

Šrámkova lyrická Sobotka, in Rudé právo, 37, 1957, 20. 6., č. 170, s. 5.

Podepsáno šifrou š.

Sobotka svému básníkovi, in Rudé právo, 37, 1957, 2. 7., č. 182, s. 2.

Podepsáno šifrou š.

BEKERUSOVÁ, Marta: Básník by byl spokojen, in Rudé Právo, 45, 1965, 23. 7., č. 262, s. 2.

KAPEK, Ladislav: Šrámkova Sobotka, in Rudé právo, 48, 1968, 10. 7., č. 164, s. 5.

Šrámkova Sobotka po dvaadvacáté, in Rudé právo, 58, 1978, 13. 7., č. 163, s. 5. Podepsáno šifrou JN.

Klouzání po barcampu

dopis vidoucího |18| Antonín Handl

Je to poklidné, neformální setkání lidí, které spojuje zájem o nějaké téma, ale oni tomu nemůžou říkat hezky, třeba „diskusní srocení“ nebo „přemítavá skrumáž“, oni tomu musí říkat „barcamp“. Co by na to řekl Josef Jungmann?

Lidé, kteří o tématu něco vědí, mluví, další lidé, kteří o tématu zhusata rovněž něco vědí, poslouchají, reagují. Kafe je zdarma, neplatí se vstupné, mísi se lidé všech zaměření a společenských tříd, vládne altruismus a sdílení. Co by na to řekla Ayn Randová?

Kdosi nám povídá o tom, že chudoba nejenže se pojí s nevzděláním, ale že sama vzdělání brání a že snad není výlučně odrazem neschopnosti a změkčilosti současné – především mužské – populace. Co by na to řekla Lenka Zlámalová?

Inkluze je prý dobro; někdo říká inkluze, jiný otevřenosť, někdo upozorňuje na přehradu a úskalí, ale nikdo nechce plošně vyčeňovat. Co by na to řekl Václav Klaus, ml?

Část programu vynechávám, poněvadž si musím jít zasvinit košíli boloňskými špagetami. Co by na to řekl Ladislav Špaček?

Vstup do divadla zkrášlují – jako vždy – veřejné záchody. Letos – poprvé – čisté. Co by na to řekl Daniel Landa?

Vidím bystré starší, angažované vnejlepšíchletech, zaujaté mladé, hejno dětí, která běhají a vydávají zvuky. Přes závažnost tématu vládne optimismus a víra v rozum, solidaritu a pokrok. Co by na to řekl Václav Cílek?

Dovídáme se něco o umírněném islámu, například to, že se o něm máme více dovídат. Co by na to řekl Aleš Brichta?

Asi není těžké odhadnout, co by na to řekli. A nejspíš by to bylo naprostě nezajímavé. Na rozdíl od letošního barcampu.

Laudatio básníkovi II.

chtěl bych tě |18| Silvie Mitlenerová

Druhá várka dvojverší inspirovaných slavným úryvkem ze slavného Splavu.

Chtěl bych tě potkat v Sobotce,
kéž bys však přijela bez otce!

Chtěl bych tě potkat v trávě,
místo se dozvíš v zprávě.

Chtěl bych tě potkat v Moskvě,
zažít Ludmilin rozkvět.

Chtěl bych tě potkat v okýnku,
pak bych tam sbalil tvou maminku. (cc: Vít Prokopius)

Chtěl bych tě potkat v Maštali,
bezuzdně bychom chlaštali.

Twitter recenze

#zahajeni

To se nedá vydržet, jak je to příšerný! (účastnice-pamětnice)

#barcamp

Dva speciální pedagogové na jeden BarCamp plnej učitelů, to je jak republikovej průměr! (Janek Wagner)

#skola_dnes

A abych to dopověděla: ty dvě maminky na sebe podávají trestní oznámení. (Olga Kučerová)

#prijezd_do_redakce

Oni dělají takové náznaky, ale já jim vlastně nerozumím! (Zdeněk Ježek)

#nad_ferynovym_textem

Koiti-nekoiti? To je Nellyin každodenní problém... (Silvie Mitlenerová)

#ferlinghetti

Jsem myslela, že to má bejt kulturní program. (Eva Marková)

#splav

Co je to „vlání“? Aha, já myslí, že to je nějaká rostlina, v těch lukách.
(Petr Jan Vinš)

#sobotka_spirit

Už chápou, jak to, že měl Fráňa Šrámek tu poezii tak na háku. Ono to
v tomhle kraji asi jinak nejde. (Tereza Kuglerová)

#splav_uctovani

To je ta báseň s nožem? - Ne, s rumem. (Eva Marková & Silvie Mitle-
nerová)

#redakce

Máme málo twítů, neřekli jste někdo něco? Já celej den mlčel. (Tomáš
Chaloupecký)

#redakce

Jsem nasplavenina a somreliér! (Tomáš Chaloupecký)

#splav!

Jak to mám vysázet? Šlerka Antonín, chtěl bych tě? (Silvie Mitlenerová)

SPLAV! - Sobotecký Pravidelný Lehce Avantgardní Věstník
Vychází v Sobotce během 60. ročníku festivalu Šrámkova Sobotka, od 3.
do 10. 7. 2016. Cena 15 Kč.

Vydává spolek SPLAV!, U Studánky 5, 170 00 Praha 7, IČ 26674122.
MK ČR E 15812

splav.redakce@gmail.com

